

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκυκλιμμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ δραχμὲς 100. Ἐξά-
μηνι δραχ. 55. Τρίμηνι δραχ. 30.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ : Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50.
Ἀμερικῆς δολλάρια 3.— Ἀγγλίας καὶ ὧλων ἐν γέ-
νει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἐξάμηνιοι καὶ Τρίμηνιοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου ἄλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδέποτε μὴνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 47ος

Ἀθῆναι, 20 Μαΐου 1939

Ἔτος 61ον.—Ἀριθ. 25

ΤΑ ΕΞΗΝΤΑΧΡΟΝΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,"

ΘΑ ΕΟΡΤΑΣΘΟΥΝ ΤΟΝ ΟΚΤΩΒΡΙΟ.—Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΠΡΩ-
ΤΕΥΟΥΣΗΣ Κ. Κ. ΚΟΤΖΙΑΣ ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ ΤΟΝ ΕΟΡΤΑΣΜΟ ΥΠΟ
ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ.—ΕΝΑ ΩΡΑΙΟ ΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Κ.
Ν. Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟ

ΤΟ Ιστορικὸν ἔχει ὡς ἐξῆς : Στὸ
«Ἑλληνικὸν Μέλλον» τῆς 2
Ἀπριλίου, ὁ δημοσιογράφος
κ. Χρονόπουλος δημοσίευσε μιὰ συ-
νέντευξιν πού πῆρε ἀπὸ
τὸν διευθυντὴ τῆς «Διαπλά-
σεως» κ. Ν. Π. Παπαδόπουλο
μὲ τὴν εὐκαιρίαν τῆς συμ-
πληρώσεως 60 χρόνων ἀπὸ
τὴν ἐμφάνισιν τοῦ περιοδι-
κοῦ. Ὁ κ. Παπαδόπουλος
τοῦ διηγήθηκε πολλὰ ἀπὸ
τὴν ἱστορίαν του, καὶ ὁ καλὸς
δημοσιογράφος, παλιὸ Δια-
πλασόπουλο, ἔγραψε καὶ ἄλ-
λα, δικὰ του, γεμᾶτα ἀπὸ
ἀγάπην καὶ ἐκτίμησιν στὸ ἐ-
ξηντάχρονο τοῦτο ἔργο. Τῇ
συνέντευξιν τοῦ κ. Λ. Χρονο-
πούλου τὴ διάβασε καὶ ἄλλο
παλιὸ Διαπλασόπουλο, πού
παρακολουθεῖ ἀκόμα τὴν Διά-
πλασιν γιατί τώρα ἔχει συν-
δρομήτρια τὴν κόρη του :
ὁ ὑπουργὸς-διοικητὴς πρω-
τεύουσας κ. Κ. Κοτζιάς.
Θυμῆθηκε τὰ παλιὰ του, συγ-
κινήθηκε, ἐνθουσιάσθηκε.
Καὶ τὴν ἴδιαν ὥραν, ἐκάθισεν
καὶ ἔγραψε στὸν κ. Παπα-
δόπουλο αὐτὸ τὸ αὐθόρμητο
ὡραιότατο καὶ τιμητικώτατο
γράμμα :

ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ

Ἀθῆναι, 22 Ἀπριλίου 1939

Σεβαστέ μου φίλε

κ. Παπαδόπουλε,

Σήμερα ἀνέγνωσα εἰς τὸ
«Ἑλληνικὸν Μέλλον» ὅτι

ἡ «Διάπλασις τῶν Παίδων» ἔχει τὴν
60ετηρίδα της.

Ἡ εἰδησις αὕτη μοῦ ἔφερε ὁλο-
ζώντανην στὴ μνήμην μου τὴν παιδι-

Ο Κ. Κ. Γ. ΚΟΤΖΙΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ-ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ

κὴν μου ζωὴν, καὶ μοῦ ἐπανεφέρε
τὸν δεσμόν μὲ τὴν «Διάπλασιν τῶν
Παίδων» ὡς νὰ μὴν εἶχε ποτὲ δια-
κοπεῖ.

Ἔστε βέβαιος ὅτι ἡ ἡλικία μου
δὲν εἶναι ἐκείνη πούμποροῦσε νὰ
δημιουργήσῃ τὴν ἐπαναστροφὴν εἰς
τὴν παιδικὴν ἡλικίαν : Εἶναι τόση
ὥστε δύναται ἀκόμη νὰ κρατήσῃ ζων-
τανὲς τὰς ἐντυπώσεις τῆς παιδικῆς
μου ζωῆς.

Συνδρομητὴς τῆς «Διαπλάσεως
τῶν Παίδων» τότε, θὰ ἦ-
μην εὐτυχής, νὰ γίνω καὶ
σήμερον κατὰ τὴν 60ετη-
ρίδα της συνδρομητὴς, καὶ
θέτω ἑμαυτὸν εἰς τὴν διά-
θεσίν σας διὰ νὰ ἐορτάσω-
μεν ὅπως ἀρμόζει εἰς ἓνα
περιοδικὸν πού ἐσεβάσθη
ἑαυτό, πού ἐγαλοῦρησε τό-
σες γενεάς καὶ πού εἰργά-
σθη ἀθόρυβα ἀλλὰ θετικά,
προσφέροντας ὅ,τι ἦτο δυ-
νατόν, ὅ,τι ἐκλεκτόν εἰς
ὕλην.

Κατὰ συνέπειαν, κ. Πα-
παδόπουλε, περιμένω ἀπὸ
σας τὴν γνώμην σας, τὸ
πῶς θὰ ἦτο δυνατόν νὰ
ἐορτασθῇ ἡ 60ετηρίς τῆς
«Διαπλάσεως τῶν Παίδων»

Με βαθύτατον σεβασμὸν

Φίλος σας

Κ. ΚΟΤΖΙΑΣ

Βαθύτατα συγκινημένος,
ἀλλὰ καὶ γεμᾶτος χαρὰ πού
ἓνα παλιὸ Διαπλασόπουλο,
ἀπὸ τὰ κατέχοντα σήμερον
τόσο μεγάλη θέσιν, προσφε-
ρόταν νὰ κάμῃ καὶ καλὸ
γὰ τὴν «Διάπλασιν» — πού
ἀλλὰ δὲν τὸ σκέφθηκαν ὡς
τώρα — ὁ κ. Παπαδόπουλος
ἐσπευσε νὰπαντήσῃ ἐκτενῶς
στὸν κ. Κοτζιά. Στὸ γράμ-
μα του μαζί με τὴν θερμό-

τατες ευχαριστίες του, τοῦ ἔλεγε καὶ τὴ γνώμη του γιὰ τὸν ἑορτασμὸ τῶν διαπλάσιων Ἐξηγτάχρονων. Στὸ σημεῖο αὐτὸ δ. κ. Ὑπουργὸς τοῦ ἀνταπάντησε. Ἡ ἀλληλογραφία ἐξακολούθησε μεταξὺ τοῦ κ. Κοτζιά καὶ τοῦ [διευθυντοῦ τῆς «Διαπλάσεως». Κι' ἔτσι ἀποφασίσθηκε ἐκ συμφώνου ὁριστικά :

Α'.—Νὰ ἑορταστοῦν τὰ Ἐξηγτάχρονα μου, ὑπὸ τὴν προστασία τοῦ κ. Ὑπουργοῦ Διοικητοῦ, «ὅπως ἀρμόζει σὲ περιοδικὸ πού ἐγαλούχησε γενεές» κατὰ τὴ φράση τοῦ Ἰδίου.

Β'.—Ἐπειδὴ ἡ ἐποχὴ αὐτὴ εἶναι ἀκατάλληλη — ἐξετάσεις, διακοπές, θερινὰ ταξίδια — ὁ ἑορτασμὸς νὰ γίνῃ τὸν Ὀκτώβριο, μὲ τὴν ἐπιστροφὴ τῶν παιδιῶν στὴν Ἀθήνα καὶ μὲ τὸ ἀνοιγμὰ τῶν Σχολείων.

Γ'.—Νὰ σχηματισθῇ μιὰ μεγάλη Ἐκτελεστικὴ Ἐπιτροπὴ ἀπὸ παλιὰ Διαπλάσπουλα καὶ παλιὲς Διαπλάσπουλες—κυρίως καὶ κυρίες σήμερα ἐπιφανεῖς στὴν πολιτεία καὶ στὴν κοινωνία — γιὰ νὰ κατάρτισῃ τὸ πρόγραμμα μὲ ὅλες τὶς λεπτομέρειες.

Δ'.—Στὸν ἑορτασμὸ νὰ λάβουν ἐνεργὸ μέρος καὶ τὰ σημερινὰ Διαπλάσπουλα, ἀγέρια καὶ κορίτσια, ὅσα ἔχουν ἱκανότητα ἀπαγγελίας καὶ ἡθοποιίας, καὶ νὰ παρασταθοῦν ἢ νὰ παγγελοῦν ἀπ' αὐτὰ μικρὰ θεατρικὰ κομμάτια καὶ ποιήματα κατ' ἐκλογὴν ἀπὸ τοὺς τόμους τῆς «Διαπλάσεως».

Ε'.—Νὰ γίνῃ ἡ κατάλληλη ἐνέργεια ὥστε τὰ Ἐξηγτάχρονα νὰ ἑορταστοῦν καὶ σ' ἄλλες πόλεις τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Ἐξωτερικοῦ μὲ συμμετοχὴ ἀπὸ τὰ ἐκεῖ Διαπλάσπουλα.

Αὐτὰ εἶχα νὰ σὰς ἀναγγείλω σήμερα. Ἐννοεῖται πῶς θὰ σὰς κρατῶ ἐνήμερος τῆς προπαρασκευαστικῆς ἐργασίας πού θ' ἄρχισῃ ἀπὸ τώρα. Καὶ φαντάζομαι πῶς ἡ μεγάλη εἰδηση θὰ σὰς χαροποιήσῃ, γιατί ἡ εὐγενικὴ πρωτοβουλία τοῦ κ. Κοτζιά πραγματοποιεῖ ἕναν παλιὸ σας πόθο. Πραγματικῶς, ἀπὸ τότε πού συμπλήρωσα τὴν Πεντηκονταετία μου, ὅλα τὰ Διαπλάσπουλα κάνετε ὄνειρα καὶ σχέδια γιὰ ἕναν ἑορτασμὸ σὰν τὸν ἀληθινὸν ἐκεῖνον πού ἔγινε τὸ 1909 διὰ τὴν Τριακονταετίαν μου. Ἐ, τὸν ἐρχόμενο Ὀκτώβριο θὰ γίνῃ ἀκόμα μεγαλοπρεπέστερος, ἐπισημότερος, ὠραιότερος. . .

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

[Στὸ Ζάππειο ἔγινε τελευταία μιὰ Ἐκθεση Ὑγιεινῆς, πού θὰ τὴν εἶδατε βέβαια, γιατί τὴν ἐπισκέφθηκαν ὅλα τὰ σχολεῖα. Τὸ Ὑπουργεῖο Ὑγιεινῆς ἐπροκλήρηνε κι' ἕνα Διαγωνισμὸ μὲ θέμα αὐτὴ τὴν Ἐκθεση. Πολλὰ παιδιά καὶ κορίτσια ἔλαβαν μέρος, κι' ἡ Κριτικὴ Ἐπιτροπὴ ἐδράβευσεν τὴν ἀπάντησιν τῆς μαθητρίας Χάριτος Στρατῆ Μυριβίλλης, κόρης τοῦ περίφημου συγγραφέα. Εἶναι πραγματικῶς πολὺ ὡραία κι' εὐχαρίστησε τὴν δημοσιεύσασα παρακάτω, γιὰ νὰ τὴ διαβάσουν καὶ τὰ Διαπλάσπουλα. — Σ. τ. 4.]

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΜΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΘΕΣΗ ΥΓΙΕΙΝΗΣ

Ὅλη ἡ νεότης παρήλασε μέσα ἀπ' τὸ ναὸ τῆς Ὑγιείας.

Κι' ἔπρεπε, ἔπρεπε νὰ νοιώσῃ βαθεῖα τὴ σημασία της. Πῆγε καὶ τὸ σχολεῖό μου. Σὰν μπήκαμε στὸ Ζάππειο εἶμασταν ξένοιαστες καὶ χωρὶς μεγάλη συναίσθησιν πῶς αὐτὸ πού περπατοῦμε νὰ δοῦμε μὲ τὰ καθαρὰ νεανικά μας μάτια ἕνα ἕνα προσκύνημα ἀληθινὸ στὴν πιδ ὡραία καὶ πολιτισμένη ἰδέαν ἐνὸς Ἔθνους.

Ἀθελά μας ἔταν μπήκαμε στὴν πρώτη αἴθουσα κρατήσαμε τὴν ἀναπνοὴ καὶ πατήσαμε στίς μύτες τῶν ποδιῶν. Σὰν σ' ἐκκλησία. Στὴν ἐκκλησίαν τῆς θεᾶς Ὑγιείας. Πολλὰ χρόνια πρὶν στὸ φωτολουσμένο ἄστρμα λατρευόταν αὐτὴ ἡ Θεά. Καὶ τότες ἐβλεπε γεροδεμένα κορμιά, γελαστά ροδομάγουλα πρόσωπα, ἀστραφτερά μάτια, χάρη καὶ λεβεντιά στὴν περπατήσιαν καὶ στὴ στάση. Τότε οἱ ἀνθρώποι πῆγαιναν ταχτικά στὸν ὁμορφὸ ναὸ τῆς χαρούμενης Θεᾶς, κι' ἐριχναν τὰ λουλούδια τῆς ψυχῆς τους στὰ πόδια της.

Τότε ἦσαν ὅλοι καλοὶ, γεροί, ἔξυπνοὶ καὶ ὡραῖοι. Ὑστερα ὅσο περνοῦσαν τὰ χρόνια, τόσο ἔρχοντο νὰ μαζέψουν λουλούδια γιὰ τὴν ἀγαπημένη Θεά. . . Μάταια τοὺς καλοῦσε ἐκεῖ. . .

Τὴν ἔρχοντο ὅλο καὶ περισσότερο καὶ σὲ λίγο δὲν τὴν γινώριζαν πιά. Φύτρωνε χορτάρη. ἔξω ἀπ' τὴν πόρταν τοῦ ναοῦ, μαράθηκαν τὰ λουλούδια στὸ βωμὸ της. . . καὶ κείνη ἀπελπισμένη σήκωσε ἀνάλαφρα τὰ χέρια κι' ἔφυγε. . . Οἱ ἀνθρώποι ἔχασαν τὴν χαρὰ μαζί μὲ τὴν ὕγεια.

Ἦρθε Κακία καὶ ἀπλώσε χαιρέκακα τὰ δάχτυλά της στίς καρδιές. Κατέβηκε κι' ἡ Ἀρρώστεια ἀπ' τὴ ζοφερὴ κατοικία της.

Κλειστά χεῖλη, θολὰ μάτια, κακομοιριασμένα κορμιά. Γέμισε πληγὲς τὸ ἀνθρώπινο σῶμα καὶ τὸ ἐννοίωσε ἀκόμα πιδ βαθεῖα τὸ ἀνθρώπινο πνεῦμα. Ἐγινε μικρὸ, κουτοπόνηρο, κακό. . . δὲν μπορούσε πιά νὰ αἰσθανθῇ

τὶς μεγάλες ἰδέες οὔτε νὰ ἐπιθυμήσῃ ἕνα κλωνὶ ἀπὸ δάφνην ἢ ἐλῆα.

Ἐνας ἕνας κι' ὅλοι μαζί καὶ τὸ Ἔθνος δολόκληρο ἔχανε τὴν ὕγεια καὶ στὸ σῶμα καὶ στὸ πνεῦμα. Τὰ φλάμπουρα κατέβαιναν, κατέβαιναν κι' ἀκούμπησαν ταπεινὰ στὸ χῶμα.

Καὶ νὰ ξαφνικά, σηκώθηκε πάλι μεγάλος κι' ἐπιβλητικὸς ὁ ναὸς της. Ἐναγύρσε πάλι ἡ ἀγαπημένη Θεά καὶ σκόρπισε τὰ χαμόγελά της.

Στολιστηκε τὸ μεγάλο της ἄγιο σπῖτι μὲ τὰ λουλούδια ξανά. . .

Καὶ στάθηκε μπρὸς της ταπεινὸς προσκυνητής. ἡ νεότης μῆς ἐνδοξῆς χώρας, τὸ μπουμπούκι ἐνὸς φωτεινοῦ Ἔθνους.

Μπήκε εὐλαδικὰ στὸ ναὸ της κι' ἀπόθεσε πάλι στὰ πόδια της λουλούδια. Μεγάλῃ ἰδέαν! Ἰσως κι' αὐτὸς ὁ ἴδιος ὁ πολιτισμός.

Ἡ Ἑλλάδα μας σήμερα τὴν ἀγκάλιασε καὶ τὴν πρόσφερε ὅλο ἀγάπῃ στὰ παιδιά της.

Ἦταν καιρὸς πιά!

Σὲ λίγο θὰ ξαναβῇ πάλι στὴν χώρα μας ἡ παλιὰ δόξα! Σιγά-σιγά ἔρχονται καὶ μᾶς ξαναδρῶνουν ὅλες οἱ χάρεις τῆς ὡραίας ζωῆς.

Ἐνὰ θὰ γεμίσῃ τὸ φωτολουσμένο ἄστρμα γεροδεμένα κορμιά καὶ χαμογελαστά πρόσωπα! . .

ΧΑΡΙΣ ΣΤΡΑΤΗ ΜΥΡΙΒΙΛΛΗ
Μαθήτρια τῆς Ἐκτῆς
στὸ Ε' Γυμνάσιο Ἀθηνῶν

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ

Η ΑΛΚΥΩΝ

Ἡ ἀλκυὼν, τὸ σπαθωτὸ
Καὶ γρήγορο πουλί,
Πετᾶ κοντὰ στὴ θάλασσα
Καὶ μόλις τὴν ἀγγίζει
Πάλι σηκώνεται ψηλά
Καὶ πάλι φτερουγίζει—
Ἡ ἀλκυὼν, τὸ σπαθωτὸ
Καὶ γρήγορο πουλί,
Ὅπου πετᾶ στὴ θάλασσα
Καὶ μόλις τὴν ἀγγίζει. . .

Ἡ εὐτυχία, σπαθωτὸ
Καὶ γρήγορο πουλί,
Ὅς τὴν καρδιά μου ἔρχεται
Καὶ μόλις τὴν ἀγγίζει,
Πάλι σηκώνεται ψηλά
Καὶ πάλι φτερουγίζει—
Ἡ εὐτυχία, σπαθωτὸ
Καὶ γρήγορο πουλί,
Πού στὴν καρδιά μου ἔρχεται
Καὶ μόλις τὴν ἀγγίζει. . .

ΙΑΩΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΘΟΣ

Παρθενικὸ ἡμέρωμα
στοῦ Αἰγαίου τὴ γαλήνη.
Ἡ πλάση, σὰ νιογέννητη,
πλέει σὲ θεῖον αἰθέρα.
Ἀπ' τὴν πορεία τῆς νυκτὸς
λιποθύμη ἡ Σελήνη.
Χαρὰ Θεοῦ ἡ Ἑλληνικὴ
ἀνέτειλεν ἡμέρα!

(«Παγὰ Λαλῆουσα») ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ

ΑΘΗΝΑ-Ι·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ Ο ΧΡΥΣΟΣ ΤΩΝ ΔΕΛΦΩΝ

Ἀγαπητοί μου,

ΘΑΚΟΥΣΑΤΕ βέβαια πῶς οἱ τελευταῖες ἀνασκαφές στοὺς Δελφοὺς κάτω ἀπὸ τὴν ἐκεῖ «Ἱερὰ Ὀδὸς», πού τις κάνει ἡ Γαλλικὴ Ἀρχαιολογικὴ Σχολή, ἔφεραν στὸ φῶς πολλὰ καὶ σπουδαῖα ἀρχαιοτήτες. Στὴν ἀρχὴ μάλιστα διαδόθηκε καὶ πιστεύθηκε πῶς ἦταν ἀληθινὸς θησαυρὸς ἀμύθητος. «Ὁ χρυσὸς τῶν Δελφῶν» ἔγραφαν οἱ ἐφημερίδες, κι' οἱ ἀνθρώποι φαντάζονταν ἀγάλματα κι' ἄλλα ἀντικείμενα, πού καὶ σὰ μέταλλο μόνο—ἀγνὸ χρυσάφι—ἀντιπροσώπευαν ἀξία πολλῶν ἑκατομμυρίων. . . λιρῶν. Μὰ καὶ βέβαια, ἀφοῦ ἔλεγον πῶς, ἐκτὸς ἀπὸ τὰλλα, βρέθηκαν καὶ δυὸ χρυσελεφάντινα ἀγάλματα, φυσικοῦ μεγέθους, σὰν τὴν Ἀθηνᾶ ἀπάνω—κάτω τοῦ Παρθενῶνα! Ἀργότερα μαθεύθηκε ἡ ἀλήθεια. Ὅλα ἐκεῖνα ἦταν ὑπερβολές. Βρέθηκαν βέβαια καὶ δυὸ χρυσελεφάντινα ἀγάλματα, ἀλλὰ μικρά, κατεστραμμένα, λείψανα. Τὸ ἐλεφαντόδοντο εἶχε φαγωθεῖ, εἶχε γίνει σκόνη, κι' ἀπὸ τὴ χρυσὴ ἐπέκρυπτε σῶζονταν μόνο κομμάτια. Κι' οἱ χρυσοὶ ἐνεπιγράφευς πλάκες κάθε ἄλλο ἦταν παρὰ πελώριες, καὶ τὰλλα ἀντικείμενα, χρυσὰ ἢ χάλκινα, μικρά. . . Καὶ τότε, ἀπογοητευμένοι, πολλοὶ εἶπαν : «Ἀνθρακες λοιπὸν ὁ θησαυρὸς ;».

Ἀλλὰ κάθε ἄλλο παρὰ «ἀνθρακες» εἶναι ὁ «θησαυρὸς» πού βρέθηκε στοὺς Δελφοὺς. Καὶ χωρὶς τὸ πολὺ χρυσάφι πού διατυμπανίσθηκε στὴν ἀρχή, μένει θησαυρὸς ἀμύθητος. Γιατί ἔχει μεγάλη, ἀνυπολόγιστη ἀρχαιολογικὴ ἀξία καὶ διαφωτίζει πολλὰ σκοτεινὰ ὡς τώρα προβλήματα τῆς ἀρχαίας τέχνης. Ἀξάφνα, τὰ χρυσελεφάντινα ἀγάλματα, καὶ μικρά, καὶ κατεστραμμένα, μᾶς μαθαίνουν πῶς ἦταν αὐτά, πῶς γίνονταν ἀπὸ τὸ Φειδία καὶ τοὺς ἄλλους ἀρχαίους ἀγαλματοποιούς, γιατί εἶναι τὰ πρῶτα πού ξεθάβονται. Τὴν ἴδια σπουδαιότητα ἔχουν καὶ πολλὰ ἀπὸ τὰλλα εὐρήματα, κι' ἂς μὴν εἶναι χρυσὰ, μερικὰ μάλιστα ἀποτελοῦν δείγματα μεγάλῃς τέχνης, ἀρχαϊκῆς ἢ νεώτερης, καὶ θὰ τὰ χαίρουνται οἱ ἀνθρώποι ὅταν σὲ λίγο θὰ τὰ βλέπουν, καθαρισμένα καὶ συμπληρωμένα, στὸ Μουσείο. Κι' ἕνα μόνο κεφαλάκι ἀπὸ ἀγάλμα, ἢ ἕνα τόσο-δὲ ἀγαλματάκι, ἀπὸ μάρμαρο, πέτρα ἢ κοινὸ μέταλλο, ὅταν εἶναι ἔργα μεγάλῃς τέχνης, ἀξίζουν περισσότερο παρ' ἂν ἦταν ἀπὸ «ἀπεφθό» χρυσό. Στὸ Μουσείο

μας, τὰγγεῖα τοῦ Βαφισοῦ εἶναι ὀλόχρυσα. Ὑπάρχουν ὅμως πῆλινα πού ἀξίζουν περισσότερο.

Καὶ σημειώστε πῶς στοὺς δυὸ λάγκους πού ἀνοῖξαν οἱ Γάλλοι ἀρχαιολόγοι, βρέθηκαν συσσωρευμένα ἔργα τέχνης διαφόρων ἐποχῶν, ἀπὸ τὴν πιδ ἀρχαία, ὡς τὰ 450 πρὸ Χριστοῦ. Ἦταν, χωρὶς ἄλλο, δῶρα κι' ἀναθήματα στὸ Μαντεῖο, πού προσφέρθηκαν σὲ διάστημα αἰώνων. Γιατί καθεὶς πού πῆγαινε νὰ πάρῃ χρησμό, ἐχάριζε κάτι, μικρὸ ἢ μεγάλο, φτωχὸ ἢ πλούσιο—κατὰ τὴν ὕλη καὶ τὴν τέχνη—ἀνάλογα μὲ τὴ θέσιν του καὶ τὴν περιουσίαν του. Ποιὸς ξέρεῖ τώρα ὑπὸ ποιες τραγικὲς συνθήκες τὰναθήματα αὐτὰ σωρεύθηκαν ἀνάκατα σ' ἐκείνους τοὺς λάγκους, ὅπου ἔμειναν καταχωσμένα τόσους αἰῶνες. Ἐκεῖ—

μέσα, ὅχι μόνο τὸ ἐλεφαντόδοντο ἔγινε σκόνη, ἀλλὰ φαγώθηκε ἀκόμα κι' ὁ χαλκός. Ἔτσι καὶ χάλκινα ἀγαλματάκια ἀποσυντέθηκαν καὶ σκορπίσθηκαν μόλις ἕκαμαν νὰ τὰ μετακινήσουν. Αὐτὰ τὰ λείψανα προσπαθοῦν τώρα νὰ καθαρίσουν καὶ νὰ συναρμολογήσουν. Κι' οἱ ἀρχαιολόγοι τὰ μελετοῦν, γιὰ νὰ προσδιορίσουν τὴν ἐποχὴ τοῦ καθενὸς καὶ νὰ γνωρίσουν τὸ νέο, τὸ ἀγνωστο πού παρουσιάζει.

Οἱ λάγκοι κάτω ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Ὀδὸν σκεπάσθηκαν. Ἀργότερα ὅμως θάνοιχθοῦν ἄλλοι ἄλλοι. Γιατί οἱ ἀρχαιολόγοι πιστεύουν πῶς πολλοὺς ἀκόμα θησαυροὺς κρύβει στὰ σπλάχνα τῆς ἡ γῆ τῶν Δελφῶν, ὅπως δὲ κάθε ἑλληνικὴ γῆ. . .

Σὰς ἀσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

Ο ΚΑΛΟΣ ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

25

«Τὸ κρομμύδι σ' ἐνέργεια!» συλλογίσθηκε ὁ Γιαννάκης. Καὶ μυρίζοντας πάλι τὸ θαυματουργὸ δῶρο τοῦ Γίγαντα, εἶπε : «Νὰ γεμίσουν ὁ μπουφές καὶ τὰ ράφια τῆς κουζίνας μὲ ὅ,τι χρειάζομαστε γιὰ νὰ τρώμε σὰν ἄνθρωποι!» Ἀμέσως ἀκούσθηκαν τριξίματα καὶ κρότοι ἀπὸ γυαλικά, πλατικά καὶ

μετάλλινά πράγματα. Καὶ τὰ ντουλάπια, τὰ συρτάρια τοῦ μπουφέ, καθὼς καὶ τὰ ράφια τῆς κουζίνας, βοήθησαν γεμάτα ἀπὸ πιτά, πλατέλες, ποτήρια, φλιτζάνια, μπουκάλια, μπούτια, βάζα, τηγάνια, σχάρες, κατσαρόλες, ὅλα κατωκαίνοντα, καθὼς καὶ ἀπὸ τραπέζοι, ἀντήλια πετσέτες καὶ πετσέτακια. Ὅ,τι χρειάζονταν τελοσπάντων γιὰ νὰ τῶνε «σὰν ἄνθρωποι», ὁ Γιαννάκης κι' ἡ μητέρα του τὸ εἶχαν. Δὲν ἦταν βέβαια πλούσια, βασιλικά—χρυσάλλινα, χρυσά, οὔτε κἂν ἀσημένια—ἦταν ὅμως γερά καὶ κομψά. Κι' ἔφταναν ὅχι μόνο γιὰ νὰ τῶνε οἱ δυὸ τους, ἀλλὰ γιὰ νάχουν καὶ μερικοὺς καλεσμένους στὸ τραπέζι.

Μὲ μεγάλη χαρὰ καὶ συγκίνηση, ἡ μητέρα ἄρχισε νὰ τὰ πλένη, νὰ τὰ καθαρίζῃ, νὰ τὰ ἀδιατάξῃ. Κι' ἔλεγε τοῦ Γιαννάκη :

— Τί ὡραία ! Μεθαύριο πού ἔχεις τὴν γιορτὴ σου θὰ στρώσουμε μ' αὐτὰ ἕνα λαμπρὸ τραπέζι. Θὰ μυρίσῃς πάλι τὸ κρομμύδι σου γιὰ νὰ μᾶς φέρῃ μερικὰ καλὰ φαγιά. Ἄς μὴν εἶναι καὶ μαγειρεμένα. Τώρα δυνάμωσα καὶ θὰ μαγειρεύω ἐγώ.

— Μὰ κι' ἐγώ, εἶπε ὁ Γιαννάκης. Τώρα ξέρω καλά. Μὴν ξεχνᾷς πῶς μαγειρεύω ὅλα τὰ ψάρια τοῦ Γάτου κι' ὅλο τὸ κυνήγι τοῦ Λύκου ;

(Τὸ τέλος στὸ ἐρχόμενο)

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

Η ΓΥΦΤΟΠΟΥΛΑ

— ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ΤΗΣ ΚΑΣ JEANNE COLOMB —

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

— "Ας είναι το παίρνω. Κι' αν δεν κάνει τίποτε, τουλάχιστον θα βοηθή την Χοντροκατερίνα μας και θα της θυμίσει τι δουλειά θα κάνει. Δεν ξέρετε, κυρία μου, αυτή η μεγάλη μας υπηρέτρια ή Χοντροκατερίνα τί τεμπέλα και τί ξεχασιέρα που είναι. Δεν έχει το ταίρι της.

— "Υστερα, γυρίζοντας κατά τη Μαριά, είπε :

— "Ελα, κοριτσάκι μου, φίλησε το χέρι της κυρίας και πάμε.

Η Μαριά έσκυψε και φίλησε το χέρι της κυρίας Άννας, που τη φίλησε στο μέτωπο και βρήκε τρόπο να της ψιθυρίσει :

— Μην πής, Μαριά μου, πώς είσαι γυφτοπούλα.

Αυτό ή κυρία Άννα το είπε γιατί γνώριζε τις προλήψεις που έχουν οι χωριάτες. Μά ή Μαριά από μέσα της αγανάκτησε και σκέφθηκε : «Τί τάχα ; είναι ντροπή που είμαι γυφτοπούλα ; ίσα-ίσα εγώ το έχω κρυφό καμάρι». Δεν είπε όμως τίποτε στην κυρία Άννα και ακολουθήσε αμίλητη τον κύρ-Σπύρο, που βιάζόταν να φύγει πριν τον προλάβει ή νύχτα.

Μπρός στην πόρτα του Όρφανοτροφείου στεκόταν μία σούστα χωριάτικη και τα χαλινάρια του αλόγου τα κρατούσε ο υπηρέτης ο Μήτσος, ένα γερό και χοντρό παιδί, που μόλις είδε τη γυφτοπούλα είπε :

— Καλὲ ἀφεντικό, που την πέτυχε αυτή την άραπίτσα ; Αυτή είναι ή καινούργια δούλα ; Πόσα δράμια θα μπορέ να σηκώνει στον ώμο της ;

— Σούτ ! είπε ο κύρ-Σπύρος. "Ωστε δεν την πιάνει το μάτι σου, ή ; Δεν είναι ούτε μεγάλη ούτε παχιά σαν τη Χοντροκατερίνα. Μά ο νοῦς της άξίζει όσο χρυσάφι ζυγίζει το κορμί της.

— Εέρω κι' εγώ τί να είπω ; Έκανε ο Μήτσος σηκώνοντας τους ώμους του και κοίταζε με δυσπιστία τη γυφτοπούλα.

Η γυφτοπούλα καθόλου δεν ταραχτηκε από τη ματιά που της έριξε ο υπηρέτης γιατί εύκολα δεν δειλίαζε. Της φάνηκε όμως εὐθύς εξ αρχής αντιπαθητικό παιδί και είπε μέσα της : «"Αν μοιάζουν κι' οι άλλοι στο σπίτι μ' αυτό το παλιόπαιδο, δεν θα τὰ πάμε καλά».

Ο κύρ-Σπύρος και ή Μαριά ανέβηκαν στο άμάξι, ο Μήτσος χτύπησε τ' αλογο και ξεκίνησαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΗ'

Όπως είχε φοβηθή ο κύρ-Σπύρος, ή νύχτα τους έπρόλαβε πριν να φτάσουν στο χωριό. Δεν ήταν όμως πολύ σκοτάδι γιατί είχε βγει το φεγγάρι και φωτίσε τους δρόμους. Ο κτηματίας ήταν άφοβος άνθρωπος και ήθελε δλοι γύρω του να είναι σαν κι' αυτόν. Όποτε λοιπόν το άμαξάκι περνούσε από κανένα σκοτεινό μέρος κοντά στο δάσος, ο κύρ Σπύρος γύ-

ριζε το κεφάλι του και κοίταζε τη Μαριά με την άκρη του ματιού του, για να ιδῇ αν φοβάται, το σκοτάδι. Πρόσεξε όμως πως ή μικρή ήταν άτάραχη όπως κι' αυτός ο ίδιος και κοίταζε τις μαύρες κορυφές από τὰ δέντρα κι' απ' τους βράχους χωρίς να δείχνει τον παραμικρό φόβο. Άπεναντίας ο Μήτσος φαινόταν τρομοκρατημένος και χτυπούσε αλύπητα το αλογο για να φτάσουν στο χωριό όσο το δυνατόν γρηγορότερα. Ο κύρ Σπύρος γελοῦσε κάτω από τὰ μουστάκια του για τους άνόητους φόβους του υπηρέτη του.

— "Ε, φώναζε στο τέλος, λυπήσου τον λιγάκι τον κακόμοιρο τον Ψαρή. Τάχα κι' αυτός δεν θέλει να βρεθή στο άχούρι του μια ώρα άρχήτερα ; Μά είναι γέρος ο καύμένος και δεν του άρέσει να τον βιάζουν να τρέχει. Καλὲ τί μούτρα είναι αυτά ; Έσύ τρέμεις απ' το φόβο σου ; Στάσου να καθήσω εγώ γιατί εσύ θα μᾶς αναποδογυρίσεις. Δός μου έδω.

Ο Μήτσος που πρώτα διασκεδάζε κάπως το φόβο του γιατί είχε το νοῦ του στ' άμάξι, τώρα που έδωσε τη θέση του στον άφεντικό του, και καθόταν δίχως να κάνει τίποτε, φοβόταν άκόμη περισσότερο βλέποντας τις σκιές από τὰ δέντρα, τὰ μαύρα σύννεφα που σκέπαζαν τον ουρανό και σταυροκοπιόταν ο δόλιος και παρακαλούσε τὸν Θεό να διώξει τὰ στοιχειά. Και καθώς έτρεμε κοίταζε τη Μαριά με την άκρη του ματιού για να ιδῇ αν φοβάται κι' αυτή. Μά ή γυφτοπούλα καθόταν άτάραχη στη θέση της και ο Μήτσος άρχισε να φοβάται κι' απ' αυτήν την ίδια και ψιθύριζε : «Τί διάβολο, κορίτσι πράμα να μὴ φοβάται και να μὴν τὸ μέλει που βλέπει τόσο φοβερά φαντάσματα ;»

— Να και φτάσαμε, είπε επιτέλους ο κύρ Σπύρος κι' έδειξε με το δάχτυλο.

Η Μαριά ξεχώρισε ανάμεσα στα δέντρα ένα κτίριο φωτισμένο από τὸ φῶς τοῦ φεγγαριού. Σὲ λίγο φάνηκε μιὰ ευρύχωρη αὐλή.

(Ακολουθεῖ)

ΦΑΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

"Ε, πλησιάζει πια το καλοκαίρι. . .

Ανεκρινόνη από τη Γεργή Ψαροπούλα

ΟΙ ΘΑΛΑΣΣΟΛΥΚΟΙ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ RUDYARD KIPLING

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

Ακούστηκε ένας κρότος υπόκωφος και ο Χάρβεϋ είδε τὸν άσπρο δγκο να κάνει μακροβούτι και τὰ νερά να πετάγονται ψηλά. Αυτή ήταν ή γνωριμία του με τὸ επικίνδυνο καλοκαιρινὸ παγδόβουνο, που κατεβαίνει στον Μπάγκο, παρασυρμένο από τὸ ρεύμα και ο Χάρβεϋ ζάρωσε τὸ βάθος της βάρκας ἐνῶ ο Μανουέλ γελοῦσε με τὴν τρομάρα του.

Ήταν όμως κι' άλλες ήμέρες ξάστερες, γλυκιές και γαλήνιες όπου έμοιαζε πως θά ήταν άμαρτία να κάνει κανείς τίποτε άλλο παρὰ να μετελάσει με τις δρμιές στα χέρια και να χτυπάει μακρὰ με τὸ πλατὺ μέρος τῶν κουπιῶν τις μέδουσες που κολυμποῦσαν στον άφρό κι' ήταν πάλι άλλες μέρες που φυσούσε μιὰ άπαλή αύρα και τότε ο Χάρβεϋ έμαθε να κυβερνά τη γολέττα από τὸ ένα άραξοβόλι στ' άλλο.

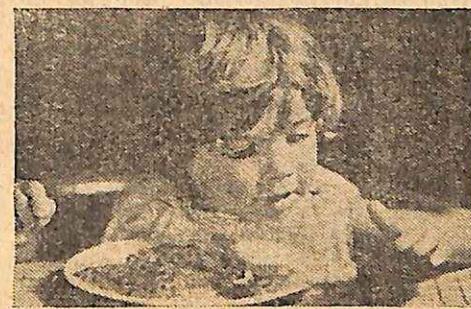
Πέρασε σ' έλο τὸ κορμί του μιὰ τρεμούλα τὴν πρώτη φορά που βάζοντας τὸ χέρι του στην ρόδα τοῦ τιμονιού ένοιωσε τὸ καράβι να τὸν υπακούει και να γλυστράει ανάμεσα στα κύματα, ἐνῶ τὸ πανί της μετζάνας έκοβε ξαφνικά τὸ γαλάζιο τ' ουρανοῦ, στρίβοντας από πίσω του από τὸ ένα μέρος στο άλλο. Για τὸν Χάρβεϋ ήταν άληθινὰ υπέροχο, μῦλο που ο Ντίσκο τοῦ έλεγε ότι κι' ένα φίδι άκόμη θά τσάκιζε τη ραχοκοκκαλιά του αν δοκίμαζε ν' ακολουθήσει τη γραμμή που έδινε στο καράβι ο πρωτόπειρος τιμονιάρης. Όπως πάντα, ὡστόσο, ή Ταρπητὰ πέτρα βρίσκεται πολύ κοντά στο Καπιτώλιον. Ταξίδευαν σταθέντο με άνοιγμένο τὸ φλόκο—για καλή τύχη τοῦ Χάρβεϋ ο φλόκος ήταν παλιός—και ο Χάρβεϋ θέλησε να γυρίσει τὸ καράβι σοφράνο για να δείξει στον Ντάν πως είχε γίνει άληθινὸ ξεφτερί στο τιμόνι. Πάν ! ή μετζάνα μπατάρησε ξαφνικά από τὸ άλλο μέρος και ή άντένα έσκισε από πάνω ὡς κάτω τὸ φλόκο που δεν μπορούσε να στρίψει και αὐτός. Τὸ κουρελιασμένο πανί κατεβίστηκε μέσα σὲ παγερή σιωπή και ο Χάρβεϋ τις επόμενες ήμέρες, τὴν ὥρα που δεν είχε δουλειά, κάθισε να μάθει, έχοντας τὸν Τὸμ Πλάττ για δάσκαλό του, πως να μεταχειρίζεται τη βελόνα. Ο Ντάν γαυριοῦσε, γιατί, καθώς έλεγε, κι' αὐτὸς τὴν είχε πάθει με τὸν ίδιο τρόπο άκριβῶς τὸν καιρὸ που πρωτομάθαινε.

Όπως έλα τ' άγόρια, έτσι κι' ο

Ντάν, μιμήθηκε με τη σειρά δλους τὸς άνδρες τοῦ καραβιοῦ, ὡπου κατάρφε να συνδυάσει τὸ σκύψιμο τοῦ Ντίσκο όταν κρατοῦσε τὸ τιμόνι, τὸν τρόπο που σήκωνε ο Μεγάλος Τζάκ τὴν δρμιὰ, τὴν κουπιὰ τοῦ Μανουέλ όταν έλαμνε τη βάρκα του και τὸ χαρακτηριστικὸ περπάτημα τοῦ Τὸμ Πλάττ ἐπάνω στο κατάστρωμα.

— Για ιδὲς που έχει βαλθεῖ με τὰ σωστά του να κάνει τὸν θαλασσόλυκο, είπε ο Μεγάλος Τζάκ, ένα από-

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

"Οχι δεν μ' άρέσει τὸ φαί μου !

γευμα που ο Χάρβεϋ, με τὴν πλάτη του άκουμπισμένη στο μεγάλο κατάρτι είχε τὰ μάτια του προσηλωμένα ἐρευνητικά στον δρίζοντα. Βάζω στοίχημα τὸν μισθὸ μου και τὸ μερτικό μου πως πολεμάει να κοροϊδέψει τὸν ίδιο τὸν εαυτό του και φαντάζεται πως είναι ναυτικὸς με τὰ δλα του.

— Όλοι μας τὰ ίδια κάναμε στην αρχή, είπε ο Τὸμ Πλάττ. Οἱ μούτσοι πάντα θέλουν να κάνουν τὸς άλλους να τὸς λογαριάζουν γι' άντρες σωστούς, ὡπου στο τέλος τὸ πιστεύουν και οἱ ίδιοι και μένουν μ' αὐτὴ τὴν ιδέα ὡπου να πεθάνουν. Τὰ πέρασα κι' εγὼ αὐτὰ όταν ήμουν στο "Οχάιο Τὴν ήμέρα που έκανα τὴν πρώτη μου βάρδια νόμιζα πως ήμουν πὸς σπουδαῖος κι' απ' τὸν Φάρραγκουτ ! τὸν ίδιο. Κι' ο Ντάν τις ίδιες ιδέες έχει στο μυαλό του. Ἀλήθεια, Ντίσκο πως σοῦ ήρθε να πῆς πως ο Χάρβεϋ δεν ήταν καλὰ στα μυαλά του ;

— Δεν ήταν, είπε ο Ντίσκο. Τὸ μυαλό του ήταν σαλεμένο. Όταν ήρθε είχε πάρει τη βουτιά και ήταν ζαλισμένος. Για να πῶ όμως τὴν αλήθεια, από τότε ξεφτασε πολύ. Εγὼ τὸν έκανα καλὰ.

— Αὐτὰ που μᾶς λέει δεν είναι κουθέντες μουρλοῦ, είπε ο Τὸμ Πλάττ. Τις προάλλες δεν μᾶς έκανε λόγο για κάποιο άγόρι στην ήλικία του που κουμαντάρησε μονάχο του ένα άμάξι με τέσσερα αλογο ; Μοῦ φαίνεται πως αὐτὸς ο ίδιος ήταν. Ναι, ναι, έτσι λέω γώ. Και αὐτὸς ήταν εκείνος που έκανε τραπέζια με χρυσὰ σερβίτσια στ' άλλα πλουσιόπαιδα σαν και δαῦτον. Και από τέτοια ξέρει να μᾶς πῆ χιλιάδες.

— Εγὼ λέω πως τὰ βγάζει δλα απ' τὸ μυαλό του, είπε ο Ντίσκο. Ἡ λογική αὐτὸ λέει. "Απ' ελους μας μόνο τὸν Ντάν μπορεί να κοροϊδέψει κι' αὐτὸς ο ίδιος γελάει με τὰ ψέμματα που μᾶς ξεφουρνίζει. Τὸν άκουσα μιὰ μέρα που δεν μ' έβλεπε.

Τὴν Κυριακή δεν δούλευαν ποτέ. Ευρίζονταν και συγυρίζονταν και ο Πέν έψελνε ἐκκλησιαστικὸς ὕμνους. Μιὰ ή δυὸ φορές πρότεινε δειλά-δειλά να τὸς βγάλει κήρυγμα, μά ο Σάλτερς κόντεψε να τὸν πνίξει μόνο και μόνο γιατί τόλμησε να ξεστομίσει ένα τέτοιο πράγμα και τοῦ είπε πως δεν είναι δά κανένας ιεροκήρυκας και πως δεν έπρεπε να βάζει τέτοια πράγματα στο ναῦ του.

— Κάποια μέρα θά τὸν δοῦμε να θυμηθῇ τὸ Τζῶνσταουν, έξήγησε ο Σάλτερς στοῦς άλλους, και τότε πιά, ο Θεὸς να βάλει τὸ χέρι του.

(Ακολουθεῖ)

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

1) "Ενδοξος Ἀμερικανὸς ναύαρχος.

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΕΥΠΝΗΜΑ

Τρεμόσβυσε στον ούρανο
'Ακόμα έν αστρο—τό στεγνό,
Κι' απ' τ' ό βουνό τ' αντικρινό,
'Ο 'Ηλιος ξεπροβάλλει.
Σιγά ξυπνάνε τα πουλιά
Κι' απ' τ' άνθισμένα τ' κλαδιά
'Αρχίζουνε να χαιρετούν
Τη μέρα πουρθε πάλι.

Ξυπνά ή φύση σιγανά.
Ροδίζουν όλα τ' ό βουνά.
Πώς κοκκινίζει ό ούρανός
Και πρασινίζουν κάμποι !
Τά λουλούδια, ξυπνούν κι' αυτά
Λουσμένα στην πρωινή δροσιά
Πού σάν πετράδι άστραφτερό.
Στά πεταλά τους λάμπει.

Νά κι' ό βοσκός, πού με τ' άρνιά
Σιγά άνεβαίνει την πλαγιά
Μαζί με την φλογέρα του,
Πού ήχους γλυκούς σκορπάει,
'Ενώ ή καμπάνα, ή γλυκειά
'Ακούγεται από μακριά
Πού γιά τόν όρθρο τούς πιστούς
Στην έκκλησιά καλεί.

Πρόμαχος της 'Ελευθερίας [Α]

ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΗΠΟ ΜΟΥ

Σήμερα σηκώθηκα πρωί. Είχα βάλει
τό ξυπνητήρι στις έξι. Ντύθηκα και
άνοιξα τό παράθυρό. 'Ο ούρανός ήταν
κατακαθάρος, γαλάζιος, αλλά με διά-
φορες άποχρώσεις σε κάθε τον σημείο.
'Από πάνω μου ήταν σκούρος, κοντά
στό βουνό άνοιχτός σαν άσπρος.

Τό βουνό ήταν τυλιγμένο σε λεπτό
πέπλο όμίχλης, πού του έδινε ένα χρώ-
μα σκούρο μολβί, και δέν άφινε τις
κορυφογραμμές του να διακρίνονται
καθαρα. Σιγά-σιγά όμως όλος ό ούρα-
νός έγινε γαλάζιος, όμοιομορφος και
στις άκρες του μόνον, φαίνονταν σύν-
νεφα γκριζά, χωρίς ζώη σάν πεθαμένα.

Τώρα από την άνατολή άρχισαν
να ξεπροβάλλουν συννεφάκια. Αυτά τ' ά-
συννεφάκια είναι οι άκόλουθοι του ή-
λιου, κάθε πρωί έρχονται πριν από τόν
ήλιο γιά ν' άναγγείλουν ότι έρχεται ό
φωτοδότης, κάθε βράδυ έρχονται πίσω
του γιά νά στολίσουν με τ' άμαγευτικά
τους χρώματα τη δύση, γιά νά πάρη
θριαμβευτικά ό βασιλιάς τόν κατήφορο
γιά τ' άκρυστάλινα παλάτια του και γιά
νά δώσουν καιρό στους άνθρώπους νά
έτοιμασθούν γιά τη νύχτα. Τώρα έχουν
ένα ρόζ χρώμα και μοιάζουν με ροδο-
πέταλα χυμένα στο δρόμο του βασιλιά
του φωτός.

'Αλλά δέν είναι όλα ρόζ, πολλά έ-
χουν κι' άλλα χρώματα, αυτά μοιάζουν
με χνοδί από έσάρπα. 'Αλλά νά από

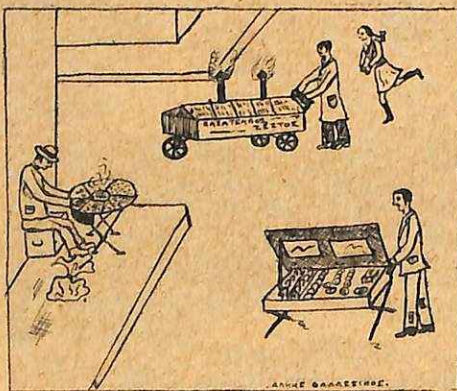
την άνατολή χύνεται τώρα φώς ζωηρό,
έκθαμβωτικό πού χροματίζει μωβ τις
κορυφές του βουνού και μονομιάς προ-
βάλλει τό άρμα του ξανθού βασιλιά.
Κατέβηκα στον κήπο. 'Εκεί ήταν με-
γάλες φούριες. Γινόταν ή στέφης του
ρόδου σε βασιλιά ! 'Όλα τ' αλουλούδια,
οι πεταλούδες και τ' ετζίκια τ' πε-
ρικύκλωναν. 'Ο κήπος με τόν μενεξέ
κοιτούσαν μιά λουλουδιόπλεχτη κορώνα.
'Όλα τ' αλουλούδια είχαν δώσει τ' α-
λύτερα τους πέταλα, τ' πέταλα πού δια-
τηρούσαν ζωηρότερα τ' α χρώματα γιά
νά πλέξη ή μέλισσα τό στέμμα, ή νεράϊ
δα Δροσιά είχε άποθέσει άπάνω του τ' ά-
καλύτερά της διαμάντια.

Τό άπόθεσαν στο κεφάλι του ρόδου.
'Όλα τ' αλουλούδια έβγαλαν δυνατές
εωδιές, ή νεράϊδα Άδρα όπως την εί-
χαν παρακαλέσει τ' άνθια, τις μάζεψε,
τις ένωσε κι' έκανε μιά εωδιόπλεχτη
πορφύρα, και τίλιξε τό μίσχο του ρό-
δου. Τά ετζίκια κούδισαν τ' α βιολά-
κια τους κι' έπαιξαν τόν έθνικό ύμνο
του κήπου και τόν βασιλικό ύμνο. Τότε
προχώρησε ή βασιλισσα τών πεταλού-
δων ή Παρδαλή, τέντωσε τ' α φτερά της
με περηφάνεια γιά νά τ' α ιδούν όλοι
—πλάσμα κούφιο χωρίς γνώση—έπειδή
της τ' α είχε δώσει ό Θεός γεμάτα χνού-
δια και φανταζερά κηλούδια, και προ-
σφώνησε τό ρόδο.

'Επειτα όλες οι πεταλούδες άρχισαν
να χορεύουν. Τό ρόδο καιαρωμένο,
κοίταξε ψηλά και είδε τόν ήλιο πάνω
στο χροιά του άρμα με τ' άγρια άλο-
γα πού βγάζουν φωτιές, στήλωσε ψηλά
τό κεφάλι περιμένοντας νά στείλη ό
ήλιος καμιά ήλιαχτίδα απ' αυτές πού
είχε φορτωμένο τό άμάξι του νά τ' α χαι-
ρετήσει, αλλά ό ήλιος δέν τό χαιρέ-
τησε.

'Ονειρεμένη Πατρίδα [Γ]

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΑΝΤΙΠΑΛΟΙ
Σκέπτο του Σίφουνα

ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΟ ΜΗΝΥΜΑ

Καθόμουν και διάβαζα. Ξαφνικά απ'
την άνοιχτή μπαλκανόπορτα μπήκανε
μέσα χαρούμενες παιδικές φωνές. 'Η-
ταν απ' τό γειτονικό σχολείο. Φωνές,
γέλια, χαρούμενα τραγούδια, πού δώ-
ξανε σε μιά στιγμή όλες τις έγνοιες. 'Ο, τι
πριν είχα στο μυαλό μου έφυγε. Μιά
περίεργη, άνεξηγητη χαρά, πλημμύρισε
την ψυχή μου. Σηκώθηκα, κι' άδεια
ένας χαρούμενος σκοπός ήρθε στα χεί-
λη μου προχώρησα και βγήκα στη μπαλ-
κονόπορτα. Μιά παρέα από κοριτσάκια
έπαιζε χαρούμενα :

Δέν περνάς κυρά Μαρία.

Δέν περνάς, περνά.

Μά τί συμβαίνει ; σκέφτηκα. Γιατί τό-
σες φωνές, αυτά τ' α τραγούδια, γιατί
αυτή ή χαρά ; Κι' άλλοτε παίζανε, φω-
νάζανε και τραγουδούσανε βέβαια, μά
δέν κάναν σάν και σήμερα. 'Αλλά ούτε
κι' έγώ δέν έδινά ποτέ τόση προσοχή,
δέν ήμουν τόσο χαρούμενος, δέ σηκω-
νόμουν από τό διάβασμά μου νά τ' α-
κούσω, ποτέ δέν ενδιαφερόμουν τόσο
πολύ. Τί νά συμβαίνει ; Και καθώς έ-
κανα αυτές τις σκέψεις, άκούγα τις φω-
νές, τ' α γέλια τ' α τραγουδιά :

Νά συνάξω δυό βιολέττες...

Βιολέττες ; Αυτή ή λέξη μ' έκανε νά
καταλάβω. Βιολέττες ; Λουλούδια ; κοίταξα
άμέσως τόν κήπο. Τί ώραίος πού ήταν !
Και τότε μόνο αίσθάνθηκα πόσο έλαφρύ
και μυρωδάτο ήταν τ' άγεράκι πού με
χαίδευε, πόσο χαρούμενα γλυκοελαί-
δοσαν, και με τί εύχαρίστηση σήζανε
τόν άέρα, μερικά πουλάκια στο δέντρο
κοντά. 'Αλήθεια, κι' αυτό πόσο δροσε-
ρό φαίνότανε και τί ώραία πού κου-
νιόντουσαν τ' α φύλλα του στο φύσημα
τ' άγέρα !

'Ανοιξη, είπα. Ποιός μου είπε, ποιός
μ' έκανε νά τό καταλάβω ; Τά παιδιά,
οι χαρούμενες φωνές τους, τ' α τρελλά
τραγούδια τους, πού όλα τους είχαν πά-
ρει κάτι απ' την άνοιξη, ή ήταν ή ι-
δια ή άνοιξη.

Τά παιδιά ! Μά τό κουνούνη χτύπησε
και με φωνές μπήκανε μέσα, κι' έγώ
μαζί. Κάθησα και συνέχισα μ' όρεξη,
γεμάτος κέφι, τη δουλειά μου, ενώ έ-
φτανε σ' α μιά γλυκειά άνοιξιότικη με-
λωδία τ' α τραγούδι μιάς τάξης, πού με
μεθούσε περισσότερο απ' τό έλαφρύ άε-
ράκι, με ζωογονούσε περισσότερο απ'
τόν ήλιο πού μ' έλουζε, μου φαίνόταν
πύό γλυκό απ' τό τιτίβισμα τών πουλιών.

Δοξασμένο 'Ακρωτήρι [Β]

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

— Τί κάνεις αυτό, Γιαννάκη, με τη
βούρτσα και με τό ψαλίδι !

— Τίποτε, μαμάκα μου, έπειδή μου
φάνηκαν κοντές οι τρίχες της τις έκούφα
λιγάκι γιά νά μεγαλώσουν.

Μπιάννα Σορέλλι

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

'Αθήναι 42 όδός Εὐρυπίδου
την 16 Μαΐου 1939

ΚΑΘΩΣ είδατε στο προηγούμενο, ό Πρό-
μαχος της 'Ελευθερίας μου κατήγγειλε
πολλές ψευδείς Πνευμ. 'Ασκήσεις, με τ' α
δνόματα διαφόρων συνθετών, ως αντιγραμ-
μένες από παλιούς μου τόμους. Πολύ κακό
αυτό. Οι 'Ασκήσεις πού στέλνονται γιά
δημοσίευση πρέπει νά είναι καινούργιες,
άγνωστες, πρωτότυπα έργα του συν-
θέτη. 'Εκτάκτως μόνο μιά Συλλογή μπο-
ρεί νά περιέχει και κανένα πολύ ώραίο
παλιό Αίνιγμα, ή κι' ένα Γρίφο, αλλά με
τή σημείωση από κάτω «παλιό», όπως γί-
νεται και γιά τ' α παλιά Παιδικά Πνεύμα-
τα. Δυστυχώς, από τις 'Ασκήσεις πού κα-
ταγγέλλει ό Πρόμαχος της 'Ελευθε-
ρίας, όλες σταλμένες ως πρωτότυπες, λί-
γες μοιάζουν με άλλες κατά σύμπτωση,
όπως μπορεί καμιά φορά νά συμβή μ'
ένα Δικτυωτό, Κρυπτογραφικό, Φωνηεν-
τόλιπο κτλ. 'Αλλά ακόμα λυπηρότερη εί-
ναι ή καταγγελία πού μου κάνει σήμερα
τό 'Ασπρο Κουνελάκι. 'Ακούστε τί μου
γράφει ή μικρή μου αυτή φίλη : «Στη
Σελίδα του φύλλου 19 έδωκε κάτι περίερ-
γο. 'Ενα κομμάτι του μπαμπά μου, 'Απ'
τό Σχολείο, δημοσιευμένο στον τόμο σου
τό 1920, φυλ. 31, πού ξαναδημοσιεύεται
με την ύπογραφή Γελαστός 'Αντιπλοίαρ-
χος. Κι' ό μπαμπάς σε παρακαλεί νά του
διαβιάσας τις εύχαριστίες του, πού τό
βρήκε αξιο νά τό διαβάσουν και τ' α σημε-
ρινά παιδιά. Αυτό είναι, βέβαια, ειρω-
νεία. Γιατί πρόκειται περί καθαρχής λογο-
κλοπίας. Τό μόνο πού δέν ενδιαφερόμουν τόσο
πολύ ή καίολογήση τόν Γελαστό 'Αντιπλοίαρ-
χο είναι πού δέν ήξερε ίσως πώς αυτό δέν έ-
πιδέχεται. 'Αλλ' άς τό μάθω τώρα, κι'
αυτός, κι' όλοι : Στη Σελίδα δέν δημο-
σιεύονται αντιγραφές, αλλά μόνο πρωτό-
τυπα κομμάτια. Κι' όποιος στέλνει έξω
κομμάτι γιά δικό του, κάνει κάτι κακό.

Γιά την καταγγελία σου, 'Ασπρο Κου-
νελάκι, γράφω παραπάνω. 'Εδώ πρέπει νά
σου πω πόσο μ' εύχαρίστησε τό γραμμα-
τάκι σου. Μην έχης κανένα φόβο, γιατί
γράφεις σ' α... μεγάλη. Όγες και γιά τούς
λαμπρούς βαθμούς. Γιά την «Κυριακή» μην
άνησυχής καθόλου, γιατί ό 'Ανακίας έγγυα-
ται πώς αυτή τη φορά δέν θ' α χαθή ούτε
μιά άπάντηση. Χαιρέτιασμα στο μπαμπά,
τόν παλιό μου φίλο.

Φρενίτις, πές τού άδελφούλη πώς πολύ
γρήγορα θ' α μάθω τό τέλος του «Καλού
Γιαννάκη» : τό παραμύθι αυτό τελειώνει
στο 26ο φυλλάδιο κι' από τό πρώτο του
'Ιουνίου θαρχίση άλλο άνάγνωσμα της Κυ-
ρα-Μάρθας γιά μικρά παιδιά. Πολύ καλά
αντιγραμμένες αυτές οι γελοιογραφικές
σειρές και κάποια μπορεί νά δημοσιεύσω
σε κανένα δωδεκασέλιδο. 'Αλλά μη μου
ξαναστείλεις τόσο μεγάλες. Πρωτώς μιά
γελοιογραφία μονάχη ή ένα σκίτσον μικρό,
ώστε νά δημοσιεύονται στη Σελίδα Σύ-
νεργασίας. Πολύν καιρό είχες, αλήθεια, νά
μου γράφεις, μά έλπιζω νά φαίνεσαι τώρα
συχρότερα.

Περαιτωικά, Σκιά. 'Ε, πολλές φορές συμ-
βαίνει νά βλέπη κανείς από τό παράθυρό
του τη φύση ώραία και νά μη μπορεί νά
βγή, νά τη χαρή κι' από κοντά. 'Αλλά
πρέπει νά κάνει ύπομονή, γιατί ή φύση θά-
ναι ώραία κι' άurio, και μεθαύριο, ενώ ή
γρίπη, άν δέν φυλαχθή κανείς όσο πρέ-
πει, μπορεί νά ξανακυλήσει. Πολύ μ' εύχα-
ρίστησαν οι έντυπώσεις σου από τό φυλλά-

διο έκείνο πού έλαβες σε στιγμή πού ήσουν
άκεφ' απ' την άρρώστεια και σου ξανάδω-
σε την εϋθυμία και την αισιοδοξία. 'Εδει-
ξα στον κ. Φαίδωνα όσα γράφεις γιά τό
'Σημερινό Πάσχα», και θ' α πω στον 'Αδο-
λάρ πώς σ' ένηθούσας τό ποιήμά του
'Παιδική Ψυχή».

Και τό δικό σου γράμμα, 'Ηλιοπερί-
χρη, με τις έντυπώσεις σου από τό Τεθ-
χος, τό έδειξα στον κ. Φαίδωνα, πού τόν
συγκίνησε πολύ ή άγάπη και τό ενδιαφέ-
ρον σου. 'Αλήθεια, ό κ. Μινωτός κι' ό κ.
Στρατής Μηριδής έγραψαν γιά τόν συγ-
γραφέα και μερικά πράγματα πού δέν μπο-
ρούσε παρά νά σε λυπήσουν : γιά τη μικρή
του σύνταξη πού δέν του έξασφαλίζει τη
ζωή όταν θ' α μπορεί πιά νά εργάζεται,
και γιά την άδυναμία τών ματιών του πού
τόν άναγκάζει τώρα νά έχη άναγνώστρια.
'Αλλά έλπιζι νά βλέπη πιά νά εργάζεται,
και γιά την άδυναμία τών ματιών του πού
τόν άναγκάζει τώρα νά έχη άναγνώστρια.
'Αλλά έλπιζι νά βλέπη πιά νά εργάζεται,
και γιά την άδυναμία τών ματιών του πού
τόν άναγκάζει τώρα νά έχη άναγνώστρια.
'Αλλά έλπιζι νά βλέπη πιά νά εργάζεται,
και γιά την άδυναμία τών ματιών του πού
τόν άναγκάζει τώρα νά έχη άναγνώστρια.

Όσο γιά τό γάμο αυτό
της κόρης του πού σου είπε ό μπαμπάς,
ναί, έγινε κάποτε άλλ' άπέτυχε και διε-
λύθη. 'Ενα μόνο δέν μπορείς νά καταλά-
βη : γιατί δέν ήθελες νά τελειώνη ή α-
τογραφία του με τό «τελεία και παύλα»,
άν και λές πώς «έρχεται τόσο όμορφα υ-
στερα από τόν Παύλο» ;
'Οραίο πάλι τό γράμμα σου, Ξυπνιαρό-
πουλο. Μόνο οι φωτογραφίες πού τό συ-
νοδεύουν δέν είναι γιά δημοσίευση. Θάλεις
τώρα νά σου τις έπιτορέψω, άλλ' αυτό έί-
ναι άδύνατο. Πώς μπορεί νά φυλάω τό κά-
θε τί πού μου στέλνουν, είτε γιά νά τούς
τό στείλω πίσω, είτε γιά νά τούς τό δώσω
άν έρθουν νά τό πάρουν ; Θάταν μεγάλη
φασαρία. 'Εξαιρετικά ό κ. Φαίδων άνέλαβε
νά φυλάξη πρός έπιτοτροφή δυό φωτογρα-
φίες, αλλά κι' αυτές δέν μπορείς νά φυλά-
ξη κι' άλλες. 'Όστε νά τό έσέρτε : Χειρό-
γραφα, φωτογραφίες, εικόνες, σκίτσα κι'
έτι άλλο, είτε δημοσιεύονται είτε όχι,
δέν έπιστρέφονται. Κρατείς αντίγραφο
τών χειρογράφων σας, και όταν σ' α χρειά-
ζεται καμιά φωτογραφία ή εικόνα,μή την
στέλνεις. 'Όσο γιά την 'Αγγελία σου έκεί-
νη, δέν πρόφτασα νά τη διορθώσω, γιατί
τό γράμμα σου τό έλαβα άργά.

Σ' εύχαριστώ πολύ, Γκέρτα Γκάρμπο
γιά τό έσπαθώμα. 'Εστειλα στο νέο μου
φίλο τ' α φυλλάδια κι' έλπιζω νά μου έγ-
γράψης σε λίγο κι' άλλον. 'Ευχάριστως ό
κ. Φαίδων θ' α σου έδινε έν' αυτόγραφο,
αλλά πώς ; Δέν τού στέλνεις, ή δέν πα-
ραγγέλνεις σε μένα ένα τού βιβλίο, νά σου
γράψω μιά άφιέρωση ; Πολύ κατάλληλο,
άν δέν τό έχης, είναι τό «Περίες στον
'Ηλιο» (δρ. 35 με τ' α ταχυδρομικά) πού τό
έχω έγώ. Γιά ποιό κομμάτι σου με ρωτάς ;
Στό βιβλίο μου, από τόν Φεβρουάριο, ένα
μόνο δικό σου βλέπω, τό «Παραμονή έξε-
τάσεων», πού σημειώνεται ως έγκυκριμέ-
νο. 'Εστειλες κι' άλλο πρωτότερα ή κα-
τόπι ; Δέν τό έχω, θ' α χάθηκε.

Μπιάννα Σορέλλι, τ' α Παιδικά Πνεύ-
ματα πού λαβαίνω είναι τόσο πολλά, ώστε
δέν μπορώ νά κρατώ λογαριασμό. Ξεχω-
ρίζω άπ' αλως τ' α δημοσιεύσιμα και, όταν
μου χρειάζονται ένα-δυό γιά τό φύλλο—ά-
ναλόγως τού χώρου—χώνω τό χέρι μου
στο σωρό και... όποια πιάσω. Κι' τ' α δι-
κά σου λοιπόν στο σωρό θ' α είναι, και κά-
ποιο θ' α σου δημοσιεύη... άν έχης τύχη. 'Η
μετάφραση όμως από τό γαλλικό πού κα-
λή, και τό διήγημα ώραίοτατο, και θ' α τη
δημοσιεύω σε κάποιο από τ' α προσεχή δω-
δεκασέλιδα. Τό κομμάτι της άδελφής σου
δέν έβρω τί έγινε. Στο βιβλίο μου δέν υ-

πάρχει. Πότε τό έστειλε ; πριν από τό
Φεβρουάριο ;

Γιά τ' α Παιδικά Πνεύματά σου, 'Αδολάρ,
σε παραπέμπω σ' όσα λέγω παραπάνω στη
Μπιάννα Σορέλλι. 'Αλλωστε σου ήσουν
πύό τυχερός, γιατί σου δημοσιεύθηκε ένα
στο προηγούμενο. Τό παλιό σύστημα του
Διαγωνισμού 'Ασκήσεων είχε δυό σπουδαία
μειονεκτήματα, και γι' αυτό τό τροποποίη-
σα. 'Αν όμως ή πείρα μου δείξη πώς τό
νέο έχει περισσότερα, δέν θ' α εμπόδιζε
τίποτα νά ξαναφέρω τό παλιό. Τά δώδεκα
[Α] πού μέτρησες δέν είναι βέβαια σύμπτω-
ση' σημαίνουν βελτίωση της Σελίδος μας.
Είναι επίσης γεγονός πώς τάγόρια πού
συνεργάζονται τώρα σ' αυτήν είναι περισ-
σότερα από άλλους κι' αύξάνουν όλοένα.

'Εγκάρδια συλλυπητήρια, Ξανθή Κρη-
τικοπούλα, γιά τό θάνατο του θείου σου.
Πολύ νόστιμο ό σκύλος πού είναι γυμνα-
σμένος νά φορή καπέλλο και νά καπνίξη
τοιγάρα, και λυπόμαι πού ή φωτογραφία
είναι θαμπή, συγκαχυμένη, και δέν μπορεί
νά δημοσιευθή. Θ' α έδωαινε δηλαδή μιά μουν-
τζούρα, όπως τό παλιόνα καμιά φορά
και με φωτογραφίες πολύ καθαρότερες
(π. χ. σάν τού «Χιονή» στο προηγούμενο
δωδεκασέλιδο). Φαντάζομαι πώς θ' α πε-
ράσας πολύ ώραία στο Σούνιο και στη Ρα-
φίνα, και περιμένω τις έντυπώσεις σου.

'Ηταν έλσύτερο τό παλιό σου ψευδώ-
νυμο, 'Απτερε Νίκη, και σου τό ανανέω-
σα. 'Ελπίζω τώρα νά μην κάμης πιά τό-
σον καιρό νά μου γράφης. Σ' εύχαριστώ
γιά τό άπόκοιμα αυτό της «Σφαίρας» με
τό άρθράκι γιά τ' α 'Εξηντάχρονα μου πού
δέν τό είχα ιδεί. Σήμερα, καθώς βλέπεις,
γράφω κι' έγώ γιά τόν έορτασμό έν έκτά-
σι. Είσαι δεκάξη χρονών και με ρωτάς
ποιά από τ' α βιβλία τού κ. Ξενοπούλου
μπορείς νά διαβάσης. Δυστυχώς, όλα σχε-
δόν είναι έξηγνητμένα. 'Ισως από τη «Μαρ-
γαρίτα Στέφρα», τό πύό κατάλληλο, υπάρ-
χουν ακόμα μερικά αντίτυπα στο βιβλιο-
πωλείο τού κ. Κολλάρου.

Καλά, Νίκη, θ' α διαβάσω και τ' α δυό
κομμάτια σου και θ' α υποθέσω πώς μου έ-
στειλες ένα, τό σχετικώς καλύτερο. Αυτό
όμως μην τό ξανακάνης γιατί είναι παρά-
τυπο και με φέρνει σε άμηχανία : όχι τό-
σο όταν και τ' α δυό είναι άπορρίψιμα, ή
μόνο τό ένα δημοσιεύσιμο, αλλά όταν είναι
καλά και τ' α δυό. Τό «Παοχαλινικό» σου,
ναί, τό άλλαξα έδω κι' εκεί, αλλά μάλ-
λον γιά οικονομία χώρου. Θ' α πω στο 'Αλό
'Αλόη τ' α συγχαρητήριά σου γιά τ' α σκί-
τσα του, πού δείχνουν ένα μεγάλο τα-
λέντο.

Μπετόβεν έλαβα κι' έστέλεσα. 'Ο λο-
γαριασμός είχε περιθώριο γιά όλα. 'Ελπί-
ζω τό Τεϋχος νά είναι τώρα σ' α χέρια
σου και νά μου γράφης τις έντυπώσεις σου.
'Ο κ. Φαίδων σ' εύχαριστεί. Χάιρω πού περ-
νές τόσο καλά στην 'Ελβετία, πού ό ού-
ρανός της, τώρα την άνοιξη, σου θυμίζει
κάπου-κάπου και τόν άττικό. Αυτόν πότε
λογαριάζεις νά τόν ξαναείδης ;

Τό τελευταίο τεϋχος της άλεξανδρινής
«'Ερευνας»—τού γνωστού περιοδικού πού
έκδιδε ό κ. 'Αγγελος Κασσιόνης και πού
κάθε του τεϋχος περιέχει ένα μόνο αυτο-
τελές έργο—είναι «'Η διασκεδαστική Τέ-
χνη» τού Γρηγορίου Ξενοπούλου. 'Η μικρή
αυτή μελέτη του άκαδημαϊκού μας πρ-
αγματούχου σπουδαιότατο αισθητικό θέμα κι'
είναι γραμμένη με άπλότητα και σαφήνεια,
ώστε νά την καταλάβει ό καθένας. Πολ-
λοί από σ' ας θ' α την έβρουν. Γιατί μιά πε-
ρίληψη της μεταδόθηκε τελευταία από τό
Ραδιοφωνικό μας Σταθμό, και παλαιότερα
ό κ. Ξενοπούλος τη διαβάσε δικάκιρη στον

«Παρνκασό». Όσοι θέλουν να τη διαβάσουν — και θα ωφεληθούν πολύ — βρίσκουν την «Έρευνα» στα μεγάλα αθηναϊκά βιβλιοπωλεία.

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Απορρίπτονται : «Η πτωχή κόρη» της Σιγής. Γράφημο πολύ απαραιωμένο, και ανώμαλο, τότε με ρωμαντικό ύφος και τότε με διδακτικό. Θέμα κοινό. — «Στόν Όλυμπο» του Δωδωναίου. Για ποιο λόγο μία κατά γράμμα σχεδόν μίμηση του «Υμνου στο Πήλιο»; Για να προσθέσης στο τέλος πως ο Όλυμπος είναι κατοικία των Θεών; Γράψε κάτι έντελως δικό σου, έστω και πες αν δεν τα καταφέρνεις καλά στα έμμετρα. Θα έχη μεγαλύτερη έννοτητα και χάρη. Γενικά, αποφεύγετε τις μίμησης. Ένα πρωτότυπο, όσο κι' αν υστερεί αξίζει περισσότερο από μια πετυχημένη μίμηση. — «Ανέκδοτο» του Δόκτωρος Χ. Συνήθως από τ' ανέκδοτα πρέπει να βγαίνει ένα ηθικό συμπέρασμα ή να τελειώνουν έτσι, ώστε να προκαλούν το γέλιο. Το ανέκδοτο του Δ.Χ. δεν έχει ούτε το ένα ούτε το άλλο προτέρημα. — «Το μεγάλο δένδρο» του Ανθού Αγγής. Δεν είναι λογοτεχνικά γραμμένο. Έχει πολλές υπερβολές. π. χ. «Οι κλώνοι του πλάτανου έμοιαζαν με νύχια αρπακτικού πουλιού», παρακάτω «έπεσε — δ πλάτανος — αναστενάζοντας από τους φρικτούς πόνους» (!). «Αν ήταν πιά απλά γραμμένο θα μπορούσε να δημοσιευθεί γιατί το θέμα δεν είναι κακό. — Θα εξακολουθήσω.

Παρακαλώ πολύ όσους χρωστούν τη συνδρομή τους να τη στείλουν το γρηγορότερο. «Ας έχουν υπ' όψει τους, ότι οι συνδρομές αυτές είναι ο μόνος μου πόρος» ή καθυστέρηση επομένως δυσκολεύει πολύ το έργο μου που άπαιτεί όχι μόνο μεγάλους κόπους, αλλά και μεγάλα έξοδα.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Νέα Ψευδώνυμα : Τζαίμς Κούκ, ά. (ΓΖ). Υποκόμης Σέσιλ, ά. (ΔΓ). Σαίξπηρ, ά. (ΑΑ).

Ανανεώσεις Ψευδωνύμων : «Απτερος Νίκη, κ. Πασχαλιά της Άνδρου, ά.

Η Διάπλασις άπαίζεται τους φίλους της **Γιατρούδαν** (τις έλαβα όλες) αυτού του Διαγ. Λύσεων τάποτε έσοματά θάργγησιν, γιατί προηγούνται άλλοι ή «Κυριακή» όμως έτοιμάζεται και θα την έχετε σε λίγο) **Ζοζέ Μορίνα** (έλαβα το κομμάτι σου και θα το διαβάσω με τη σειρά του, μ'ην άνυπομονής; αλλά γιατί προτιμάς να πορριφθής παρά να δημοσιευθείς με [Γ]; δεν έχεις δικιο' για πρώτο κομμάτι και τό [Γ] θα ήταν πολύ καλό. . .) **Τρισκατάρατον** (τό Τεθγος σου έστάλη) περιμένω και τό μεγάλο σου γράμμα! και μή φοβάσαι, δεν μπορεί να γίνεται τό ίδιο κάθε φορά...) **Γελαστόν Πρόδοκον** (έλαβα, εύχαριστώ! χάρω για τό Σύλλογο που θα έβρυσες κι' εύχομαι κάθε προκοπή) **Δοξαμένο Νησί** (Εικονογραφημένο Παιδικό Πνεύμα με τέσσερα σκίτσα πάσι πολύ! θα διαλέξω τό καλύτερο και θα τό δημοσιεύσω μ' ένα μόνο! στο γράμμα σου θ' απαντήσω στο έρχόμενο) **Βασίλισσαν Νεφερτίτι, Νευρόσπασσο** κτλ. κτλ.

Είς όσας έπιστολάς έλαβα μετά την 10 Μαΐου θ' απαντήσω στο έρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ του 288ου Διαγωνισμού Λύσεων. ΑΙ λύσεις του φυλλαδίου τούτου δέκται μέχρι της 20^{ης} Ιουλίου.

288 Δεξιόχειρος

Όπωροφόρο ένώνετε
Με κάποια μετοχή.
Και πόλη φανερώνετε
Που άφησε εποχή.

Αττέ 'Ιράμ

289. Συλλαβόχειρος

Άρθρο, γράμμα και νησάκι
Συντροφιά πάνε λιγάκι,
Και κριτής μ' αυτό φαντάζει
Που νεκρούς όμως δικάζει.

Αττέ 'Ιράμ

290. Στοιχειοτονόχειρος

Κοινό ζώο κερασφόρο
Σύμβολο άξαρνα θα γίνη
Που άπαιτεί λατρείας φόρο.

Άν κεφάλι νέο πάρη
—Τάλλο άπειραχτο θα μείνη—
Και τόν τόνο του... τουμπάρη.

Πρόμαχος της Έλευθερίας

291. Μεταγραμματισμός

Κάποιο βασιλιά γνωστό,
Της παλληκαριάς πιστό,
Σε παλιόν όμως καιρό,
Μ' άλλαγή του ενός του ρω,
Θά τόν κάνης—συλλογίσου—
Πόλη της Πελοποννήσου.

Πρόμαχος της Έλευθερίας

392. Πλέγμα Τριγώνων

α) * Είς τό α' τρίγωνον,
δεξιά περιφνημον ό-
β) * * * * * ρος της Ελλάδος, ά-
* * * * * ριστερά, άπειρος έκ-
* * * * * τας, κάτω ένοπλος
* * * * * δύναμις. Είς τό β'
* * * * * τρίγωνον, άνω νήσος
* * * * * του Ιονίου, δεξιά
* φαινόμενον της θα-
λάσσης και άριστερά θαλασσινός ήρωας
του 21.

Πρόμαχος της Έλευθερίας

293. Κρυπτογραφικόν

12345671894 = Άρχαίος ποιητής.
234 = Αισθητήριο.
3456231 = Επιστήμη, μάθημα.
43564 = Δημητριακόν.
53121 = Γεωτρικόν στέμμα.
6734 = Ερπετόν.
7134564 = Άρχαία πόλις.
86564 = Άνεμος.
921368 = Ναός αρχαίας θεάς.
Ρεπόρτερ

294—298. Μαγικά Σύμφωνα

Τη άνταλλαγή ενός οίουδήποτε γράμματος είς έκάστην των κάτωθι λέξεων δι' ενός ξένου συμφώνου, πάντοτε των αυτών, να σχηματισθούν άνευ άναγραμματισμού άλλαι τόσαι λέξεις :

Άώος, άτονία, έξης, θεός, όνος.
Αττέ 'Ιρέμ

299. Έπιγραφή εκ Διπλής Άκροστιχίδος.

* * Τά δύο πρώτα γράμματα έκάστης
* * των κάτωθι ζητούμενων λέξεων,
* * τιθέμενα κατά σειράν είς την θέσιν
* * των άστερίσκων, άποτελούν Έπι-
* * γραφήν της όποίας ζητείται ή άνά-
* * γνώσις :

1, Πολύτιμον μέταλλον. 2, Μέρος του λόγου. 3, Μακρυνός πλανήτης. 4, Μέγας άρχαίος γλύπτης. 5, Όμηρικός ήρωας, βασιλεύς. 6, Κράτος της Εύρώπης.
Ρεπόρτερ

300. Φωνηεντόλιπον
ς-δ-τ-ζ-ν-μ-φθινς-τς-τς
Αττέ 'Ιράμ

301. Γεῖφος

ήδη ήδη άλλο
ήδη ήδη όντα άλλο
ήδη ήδη άλλο
Πρόμαχος της Έλευθερίας

ΛΥΣΕΙΣ

των Πνευμ. Άσκήσεων του φύλλ. 10

96. Μυστήριο (μύς, τί, Ρίον). — 97. Γαλήνη-γαλή. — 98. Αγιά. Αγία. — 99. Η όξεϊα και ή περιστομένη.

100. Α ΡΙΣ 101. ΕΛΙΓΟ-
ΣΙΜΩΝ ΛΑΝΔΗ (ΔΙ-
ΕΣΘΟΝΙΑ λη, 'Ινδία,
ΠΕΡΙΣΤΕΡΑ Γαλλία, 'Ολ-
γία, Νιλ, Δανία, 'Ηλεία). — 102 106. Δία του Α : 'Ελαφος, Δάμπα, Δαμία, 'ΑνΩ, ΣιΝα = ΕΛΛΑΣ-ΑΜΜΩΝ. — 107 Γινώσκεις ά άναγινώσκεις ; — 108. Γυναιξί κόσμον ή σιγή φέρει (γην έξη, Κώς, Μονή σ' ιγ, ιφ, έρεϊ).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[ΛΘ' — 337]

Παρόραμα : Βραδεία δημοφρίσματος ψευδωνύμων : 3 βιβλία έκλεκτά.

ΕΥΘΥΜΗ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ

[ΛΘ' — 338]

Μπιάνκα Σορέλλι, σ' εύχαριστώ θερμά. Χαιρετισμούς και στην Πολική Άρ-κτο.

[ΛΘ' — 339]

Διαπλάσπουλα ! Διασκεδάζων, προκη-δύσω διήγηον τριδραχμον διαγωνισμέν σταυρολέξου. — Βραβεύονται 6 — καλλίτερα πρωτότυπα είτε ξένα. Δ]σις : [ΛΘ' — 100].

Γελαστός Άντιπλοίαρχος

[ΛΘ' — 340]

Ιδρύθη νέος σύλλογος. Πρόεδρος : Δαυθ Κόμπερφιλδ, Γραμματεύς : Μικρός Δόρδος. Ταμίας : Άρης. Μέλη : Φλοστόδος, Ίππότης Λαγκαρνιέρ.

Δεχόμεθα μόνον αντιπροσώπους. Καταστατικόν άποστέλλομεν δωρεάν. Δ]σις : Δουδοίκον Ασπιάν δδός Άρματωλών — Κλεφτών 38, Άθήνας (7). «ΚΥΡΙΑΡΧΟΙ»

[ΛΘ' — 341]

Πύργος : Πυργιώτικο Μελανούρι = Φάρι φιογκοφόρον ! άγνοόν κολύμπι !. Άσχολούμενον με τακουνιόδικηπον !. Φωνή ήχηροτάτη για διαταγές σίς Σκαπάνισ-σας !. Διαπλάσπουλα-ες, φυλαχθήτε! πε-ριοδεύουν δλη την Έλλάδα οι :

«ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΕΙΣ ΚΑΤΑΣΚΟΠΟΙ»

[ΛΘ' — 342]

Στόν συντάξαντα, την Κλωκσειδή ! άγ-γελίαν, Φαντάρων ! γνωστοποιώ ότι : δεν άσχολούμαι με νήπια — ως ή Κλο-Κλό ! άτινα έχάτως διέκοφαν, τας μετά του... μπιμπέρ !. σέσεις !. — 'Υδαρίτσουλο Σημείωσις : Προχώρει έν συνεχεία. Έρ-μουπολίτη.

[ΛΘ' — 343]

Και άτινα νήπια έχάτως έλαβον άδειαν κυκλοφορίας !. στην πλατεία !.

Έρμουπολίτης

[ΛΘ' — 344]

Ζουρλοπαρέα, μικρά μου παιδιά (!!!) όνομάζουμαι Παγανόπουλος, και όχι Βλασιδής, όπως είδατε στον ύπνο σας !!!
Κατάσκοπος «33»